

kræftet sig. Af de mange Hundreder af Love, der er blevet givet i den sidste Menneskealder her i Landet, er det en af de faa, der kan betegnes som en stor Lovgivningssucces.

Nu, efter saa mange Aars Forløb, er det imidlertid naturligt, at der kan være et og andet at rette, og at Loven derfor kommer til Revision. Denne Revision er blevet forberedt paa en overordentlig dygtig og sagkyndig Maade i den nedsatte Kommission, og det vil nu være naturligt gennem et Udvalgs Arbejde at prøve det foreliggende Lovforslag i Enkelthederne. Jeg skal modstaa Fristelsen til at gaa ind paa disse, jeg skal blot omtale de to store ledende Principper, der her møder os for første Gang. Der er for det første de kroniske Sygdommes Optagelse under Systemet. Dette nærer jeg for mit Vedkommende, vil jeg tilstaa, store Betænkeligheder ved, i første Række eller væsentligst Betænkeligheder af forsikringsteknisk Art. Man staar her paa et Omraade, hvor man ingen som helst Erfaring har, og det er dog saa sin egen Sag at belejre den bestaaende Sygekasseinstitution, der netop ved konsekvent at undgaa og bortvise de kroniske Sygdomme har klarer sig saa smukt, med denne særdeles vanskelige Opgave. Jeg er meget angst for, at de ikke magter den, og jeg synes, det er et overordentlig voveligt Eksperiment, man her foretager. Det forekommer mig, at der var ganske andre Veje, der i saa Henseende burde gaas, og jeg synes, at de Antydninger, der foreligger fra Kommissionens Side i Retning af Forandringer i Fattiglovgivningen, Oprettelse af Statshospitaler o. s. v., peger i den rigtige Retning, saaledes at jeg for saa vidt beklager, at den højtærede Indenrigsminister udelukkende har forelagt nærværende Del af Kommissionens Arbejde.

Det andet store Spørgsmaal er Udvildelsen af Rammerne. I Modsetning til den sidste ærede Taler (Stauning) synes jeg, at man gaar for højt op. Mit Standpunkt finder jeg væsentligt repræsenteret i et Mindretal i Kommissionen, hvori jeg ser Lægerne Kuhn, Dr. med. Muus, Ottesen og Stiftsfysikus Rambusch. Dette Mindretal polemiserer dog først mod et Standpunkt, som er blevet hævdet blandt andet af den afgaaede Sygekasseinspektør, den nuværende Arbejdsloshedsinspektør, som med Rette har paapeget, at han var i Overensstemmelse med Arbejderkommissionen af 1885, naar han hævdede det Synspunkt, at enhver til Arbejderklassen hørende Per-

son var at anse for ubemidlet og derfor kunde være nydende Medlem af en anerkendt Sygekasse, saafremt han ikke havde anden Indtægt end den, han erhvervede sig i en Arbejdsgivers Tjeneste. Paa dette historiske Punkt har Arbejdsloshedsinspektøren fuldkommen Ret. Det var utvivlsomt den herskende Opfattelse i Arbejderkommissionen af 1885, hele det socialpolitiske Standpunkt, som denne Kommission stod paa, og det er ganske ejendommeligt at se det nu saa mange Aar efter. Det var i Virkeligheden en ganske bestemt nationaløkonomisk Teori, man gik ud fra, en Teori, som i hvert Fald forbigaaende havde bemægtiget sig den nationaløkonomiske Videnskab, som doceredes paa næsten alle nationaløkonomiske Lærestole Verden rundt, og som i sin oprindelige Form stammede fra Brentano. Da Brentano var gaaet til England og havde erhvervet sin mageløse Begejstring for de engelske Fagforeninger, trades unions, skrev han det nu klassiske Værk „Arbeitergilden der Gegenwart“, og deri skabte han den Grundopfattelse, som ligger til Grund ogsaa for hele den i 1885 nedsatte Arbejderkommissions Arbejde, nemlig at det, der var Kernen i det moderne Arbejderproblem, var, at man havde gjort Arbejdet til en Vare ligesom alle andre Varer, men at Arbejdet ifølge sin Natur, paa Grund af sit nøje Sammenhæng med et levende Menneske, ikke var en Vare som alle andre, dels fordi den maatte udbydes hver Dag, da en tabt Arbejdsdag var fuldstændig værdiløs, dels fordi Besidderen af denne Vare var fattig, ubemidlet, ikke i Stand til at foretage de Indskrænkninger af sit Tilbud, som kunde være nødvendig i Priskampen overfor en overlegen Køber. Dette var den Teori, man gennemgaaende stod paa, og den blev yderligere skærpet ved det socialpolitiske Problem, som den Gang var nærmest til at løses, ikke alene herhjemme, men overalt, navnlig i første Række i Tyskland, Frankrig og Svejts, nemlig Ulykkesforsikringen, thi der var det saa aabenbart og ligetil, at de økonomiske Følger, som Arbejderen paadrog sig ved Ulykkestilfælde i selve Bedriften, maatte Bedriften betale; det maatte siges at være en Del af Produktionsomkostningerne, og det maatte som Følge deraf tilfalde Arbejdsgiveren at udrede denne saavel som alle Produktionsomkostninger, for saa senere at vælte dem over paa Varens Pris, paa Konsumenterne, og derigennem kom man ind paa den ganske naturlige Betragtning, at det, som det gjaldt om, var